

Anmeldelser

Erik Boel og Steen Christensen (red.), *Den demokratiske udfordring. Socialdemokratisk debat*, København: Fremad, 1995, 201 s., kr. 188,00.

Hensigten med denne socialdemokratiske debatbog er angiveligt at intensivere drøftelsen af, hvorledes Socialdemokratiet - som parti - bedst tackler de udfordringer, som den samfundsmæssige udvikling har stillet partiet overfor siden 1960'erne. De to redaktører - henholdsvis international sekretær og partisekretær - fremhæver, at det organisatorisk skal ske ved, at partiet skal være et forum for deltagelse og idéudvikling, politisk ved at bevare og forny velfærdsstaten og demokratiet, nationalt og internationalt. Det kan ikke komme bag på nogen.

Bogens 16 kapitler - hvoraf de fleste er skrevet af veletablerede partimedlemmer med Poul Nyrup Rasmussen i spidsen - giver på denne baggrund en række bud på, hvori udfordringerne egentlig består, og hvordan de skal tackles, organisatorisk og/eller politisk. Virkeligheden er som bekendt kompleks - og under hastigere og hastigere forandring - og derfor er den helhed af udfordringer, som det gamle masseparti står overfor, også kompleks, og de svar, der var gode nok i går, passer ikke helt i dag og måske slet ikke i morgen. Derfor kan det ikke undre, at de 16 bidrag går i mange forskellige retninger, og at nogle af dem i højere grad bidrager til at illustrere, hvori partiets problemer består, end til at lægge op til diskussion af mulige løsninger.

Det er bemærkelsesværdigt, at det er to af de mest konstruktive - og også vel-skrevne - bidrag (af henholdsvis Nanna

Kalinka Bjerre og Henrik Sass Larsen), der mest åbent diskuterer partiets forhold til de unge, behovet for fornyelse af de organisatoriske rammer og de unges sociale og politiske virkelighed. Et andet velanbragt bidrag er Erling Olsens, der redegør for, hvorledes han mener, at det forøgede tilskud til de politiske partier bedst kan anvendes, hvis hensigten er at højne kvaliteten i den politiske og demokratiske debat samtidig med, at borgerne/vælgerne inddrages mere end nu. Det mener Folketingets Formand naturligvis, det bør være. Også Svend Aukens bidrag om den fortsatte betydning af de bedste af de gamle dyder i partiarbejdet er væsentligt - også fordi han kobler det sammen med en drøftelse af det problem, der består i, at vælgernes og politikernes politiske dagsorden ikke altid er ens. Det kan man vel heller ikke forvente, at den skal være, men det havde været spændende, hvis Aukens lidt mere konkret var gået ind på, hvorledes det problem eventuelt skal løses - for det er vel også en del af den demokratiske udfordring?

Det er lige så bemærkelsesværdigt, at en højaktuel debatbog om Socialdemokratiets organisatoriske problemer kun meget spredt kommer ind på nogle af de forhold, der i forlængelse af DSU-oplægget *To minutter i tolv* og diverse oplæg fra det såkaldte Fornyelsesforum blev debatteret så intensivt i eftersommeren 1995 - dvs. samtidigt med, at disse bidrag blev skrevet. En åben debat om disse forhold er ikke kun af betydning internt i Socialdemokratiet.

I det hele taget virker det, som om bogen er lidt løst redigeret. En mere bevidst indsats for at fastholde bidragsyderne på

Anmeldelser

Erik Boel og Steen Christensen (red.), *Den demokratiske udfordring. Socialdemokratisk debat*, København: Fremad, 1995, 201 s., kr. 188,00.

Hensigten med denne socialdemokratiske debatbog er angiveligt at intensivere drøftelsen af, hvorledes Socialdemokratiet - som parti - bedst tackler de udfordringer, som den samfundsmæssige udvikling har stillet partiet overfor siden 1960'erne. De to redaktører - henholdsvis international sekretær og partisekretær - fremhæver, at det organisatorisk skal ske ved, at partiet skal være et forum for deltagelse og idéudvikling, politisk ved at bevare og forny velfærdsstaten og demokratiet, nationalt og internationalt. Det kan ikke komme bag på nogen.

Bogens 16 kapitler - hvoraf de fleste er skrevet af veletablerede partimedlemmer med Poul Nyrup Rasmussen i spidsen - giver på denne baggrund en række bud på, hvori udfordringerne egentlig består, og hvordan de skal tackles, organisatorisk og/eller politisk. Virkeligheden er som bekendt kompleks - og under hastigere og hastigere forandring - og derfor er den helhed af udfordringer, som det gamle masseparti står overfor, også kompleks, og de svar, der var gode nok i går, passer ikke helt i dag og måske slet ikke i morgen. Derfor kan det ikke undre, at de 16 bidrag går i mange forskellige retninger, og at nogle af dem i højere grad bidrager til at illustrere, hvori partiets problemer består, end til at lægge op til diskussion af mulige løsninger.

Det er bemærkelsesværdigt, at det er to af de mest konstruktive - og også vel-skrevne - bidrag (af henholdsvis Nanna

Kalinka Bjerre og Henrik Sass Larsen), der mest åbent diskuterer partiets forhold til de unge, behovet for fornyelse af de organisatoriske rammer og de unges sociale og politiske virkelighed. Et andet velanbragt bidrag er Erling Olsens, der redegør for, hvorledes han mener, at det forøgede tilskud til de politiske partier bedst kan anvendes, hvis hensigten er at højne kvaliteten i den politiske og demokratiske debat samtidig med, at borgerne/vælgerne inddrages mere end nu. Det mener Folketingets Formand naturligvis, det bør være. Også Svend Aukens bidrag om den fortsatte betydning af de bedste af de gamle dyder i partiarbejdet er væsentligt - også fordi han kobler det sammen med en drøftelse af det problem, der består i, at vælgernes og politikernes politiske dagsorden ikke altid er ens. Det kan man vel heller ikke forvente, at den skal være, men det havde været spændende, hvis Aukens lidt mere konkret var gået ind på, hvorledes det problem eventuelt skal løses - for det er vel også en del af den demokratiske udfordring?

Det er lige så bemærkelsesværdigt, at en højaktuel debatbog om Socialdemokratiets organisatoriske problemer kun meget spredt kommer ind på nogle af de forhold, der i forlængelse af DSU-oplægget *To minutter i tolv* og diverse oplæg fra det såkaldte Fornyelsesforum blev debatteret så intensivt i eftersommeren 1995 - dvs. samtidigt med, at disse bidrag blev skrevet. En åben debat om disse forhold er ikke kun af betydning internt i Socialdemokratiet.

I det hele taget virker det, som om bogen er lidt løst redigeret. En mere bevidst indsats for at fastholde bidragsyderne på

at fremsætte og diskutere konkrete, gennemførlige og hensigtsmæssige måder, hvorpå de udfordringer, partiet står overfor, vil kunne tackles, kunne utvivlsomt have været et spændende og nyttigt bidrag til den fortsatte debat.

Et af bogens mere interessante udsagn kommer i øvrigt fra kulturminister (og dermed ressortminister for Statens Arkiver) Jytte Hilden, der tilsyneladende mener, at de nugældende tilgængelighedsregler bør lempes (p. 45). Det er dog uklart, om det vil blive fulgt op af konkrete politiske initiativer.

Jørgen Elklit
Institut for Statskundskab
Aarhus Universitet

Hanne Foss Hansen og Birte Holst Jørgensen, *Styring af forskning: Kan forskningsindikatorer anvendes?*, København: Samfundslitteratur, 1995, 204 s., kr. 195,00,

Denne bog er i sin form en udredning, bestilt af Københavns Universitet hos universitetets Institut for Statskundskab. Baggrunden for bestillingen har været et ønske om åndelig oprustning i forbindelse med, at Undervisningsministeriet pusler med tanker om et præstationsstyret bevillingssystem for forskningen.

Bogen falder i tre dele, en beskrivende, en mere analyserende, og endelig et sidste afsnit, hvor anvendelsesperspektivet bringes i fokus.

For det første har Hanne Foss Hansen og hendes medarbejder på kort tid tilvejebragt en oversigt over nogle udenlandske erfaringer med forskningsevaluering, i særdeleshed det frygtede engelske system og det mere humane hollandske sy-

stem. De beretter også om nogle ganske vidtgående forsøg, der er udført i Sverige. Disse beskrivelser, der hviler på dokumentarisk materiale, (til dels indhentet gennem interviews på stedet), er sobre og dækkende, og man får en fyldestgørende viden om et emne, som nødvendigvis må interessere mange forskere og universitetsledere.

I det andet hovedafsnit behandles begreberne kvalitet og relevans i forbindelse med forskning. Der indføres en sontring mellem forskningsindikatorer af første, anden og tredje orden, og en række sådanne indikatorers validitet og anvendelighed bliver diskuteret godt og længe. Også her får man en dækkende indføring i „the state of the art“ - hvis man da ikke foretrækker at kalde det et blik ind i helvedes forgård, hvor alting kan tælles, måles og vejes.

I bogens tredje afsnit bringes vi frem til sidste sommers politiske udspil og den drøftelse, der er i gang i disse måneder. Da kvalitets- og relevansbegrebet i forskningen er „sammensat, komplekst og flerdimensionalt“, er det ikke forunderligt, om debattens parter let kommer til at tale forbi hinanden. Ej heller om det viser sig svært at holde tungen lige i munden. Det er således heller ikke altid helt let at se, hvor forfatterne står i den politiske debat. Godt nok advarer de mod de engelske excesser og mod de foreløbige danske planer, som man leger med dem i ministerielle regier. På den anden side kan de vist ikke sige sig helt fri for en teknokratisk fascination ved muligheden af kvalitetsmåling. Som det er sædvane i „public management“-kredse, slås der et slag for kontraktstyring, ifølge hvilken en institution skal kunne købe sig bevillingsmæssig ro over en periode på betingelse af, at den forfølger et antal eksplicite mål og kan demonstrere målopfyldelse. Skam